

NÕUKOGU SOOVITUS,**22. juuni 2018,****mis esitatakse eesmärgiga korrigeerida Rumeenias oluline kõrvalekalle keskpika perioodi eelarve-eesmärgi saavutamiseks nõutavast kohandamiskavast**

(2018/C 223/02)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 121 lõiget 4,

võttes arvesse nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 10 lõike 2 teist lõiku,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitusi

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 121 kohaselt peavad liikmesriigid selleks, et vältida valitsemissektori ülemäärase eelarvepuudujäägi teket, edendama majanduspoliitika koordineerimise ja mitmepoolse järelevalve kaudu keskpikas perspektiivis riigi rahanduse usaldusvärsust.
- (2) Stabiilsuse ja kasvu pakt põhineb eesmärgil tagada riigi rahanduse usaldusvärsus, mis on vajalik hinnastabiilsuse ning töökohtade loomist soodustava tugeva jätkusuutliku majanduskasvu tagamiseks.
- (3) 16. juunil 2017 soovitas nõukogu ⁽²⁾ Rumeenial võtta vajalikud meetmed tagamaks, et valitsemissektori esmaste netokulude ⁽³⁾ nominaalne kasvumäär ei ületa 2017. aastal 3,3 %, mis vastab aastasele struktuursele kohandusele 0,5 % SKPst, ning hakata seega viima ellu riigi keskpika perioodi eelarve-eesmärgi täitmiseks nõutavat kohandamiskava. 5. detsembril 2017 leidis nõukogu, et Rumeenia ei olnud võtnud nõukogu 16. juuni 2017. aasta soovitusel alusel tulemuslikke meetmeid. Selle alusel esitas nõukogu 5. detsembril 2017 Rumeeniale läbivaadatud soovitusel ⁽⁴⁾ võtta vajalikud meetmed tagamaks, et valitsemissektori esmaste netokulude nominaalne kasvumäär ei ületa 2018. aastal 3,3 %, mis vastab aastasele struktuursele kohandusele 0,8 % SKPst.
- (4) Komisjoni 2018. aasta kevadprognoosist ja Eurostati kontrollitud 2017. aasta arvandmetest nähtub, et valitsemissektori esmaste netokulude kasv oli 2017. aastal kulude kasvu eesmärgist tunduvalt kiirem, osutades märkimisväärsele kõrvalekaldele (3,3 % SKPst). Struktuurne eelarvepositsioon halvenes ja oli -3,3 % SKPst (2016. aastal -2,1 % SKPst), mis osutab samuti märkimisväärsele kõrvalekaldele (nimelt 1,7 % SKPst) soovitatud struktuurset kohandusest. Selle kõrvalekalde suurust, mida struktuurne eelarvepositsioon näitab, mõjutab negatiivselt potentsiaalse SKP kasvu suurem punkthinnang võrreldes kulude kasvu eesmärgi aluseks oleva keskpika perioodi keskmisega, ning avaliku sektori investeeringute vähenemine, mis on kulude kasvu eesmärgis tasandatud. Sellest erinevusest hoolimata kinnitavad mõlemad näitajad, et 2017. aastal kalduti stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa nõuetest oluliselt kõrvale.
- (5) Pärast üldist hindamist leidis komisjon 23. mail 2018, et Rumeenias esineb oluline kõrvalekalle keskpika perioodi eelarve-eesmärgi saavutamiseks nõutavast kohandamiskavast, ning esitas kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 121 lõikega 4 ja määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 10 lõike 2 esimese lõiguga Rumeeniale hoiatuse.
- (6) Kooskõlas määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 10 lõike 2 teise lõiguga peab nõukogu ühe kuu jooksul pärast hoiatuse vastuvõtmist esitada asjaomasele liikmesriigile soovitus vajalike poliitikameetmete võtmiseks. Määrusega (EÜ) nr 1466/97 on nähtud ette, et soovitusel seatakse liikmesriigile kõrvalekaldega tegelemiseks mitte rohkem kui viie kuu pikkune tähtaeg. Seda arvestades tundub Rumeeniale kõrvalekaldega tegelemise tähtajaks määratud 15. oktoober 2018 asjakohane. Selle aja jooksul peaks Rumeenia teatama meetmetest, mis ta on võtnud kõnealuse soovitusel täitmiseks.

⁽¹⁾ EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1.⁽²⁾ Nõukogu 16. juuni 2017. aasta soovitus, mis esitatakse eesmärgiga korrigeerida märkimisväärne kõrvalekalle, mis tuvastati Rumeenias keskpika perioodi eelarve-eesmärgi saavutamise kohandamiskavas (ELT C 216, 6.7.2017, lk 1).⁽³⁾ Valitsemissektori esmased netokulud saadakse, kui valitsemissektori kogukuludest arvatakse maha intressikulud, liidu programmidele tehtavad kulutused, mis korvatakse täielikult liidu fondide tuludest, ja kaalutusõigusevälised muudatused töötuskindlustushüvitise kuludes. Valitsemissektori rahastatud kapitali kogumahutus põhivarasse on jaotatud nelja aasta peale. Kaalutusõigusel põhinevaid tulumeetmeid või õigusaktide kohast tulude suurenemist võetakse arvesse. Ühekordseid tulu- ja kulumeetmeid arvesse ei võeta.⁽⁴⁾ Nõukogu 5. detsembri 2017. aasta soovitus, mis esitatakse eesmärgiga korrigeerida Rumeenias oluline kõrvalekalle keskpika perioodi eelarve-eesmärgi saavutamiseks nõutavast kohandamiskavast (ELT C 439, 20.12.2017, lk 1).

- (7) Komisjoni 2017. aasta kevadprognoosis esitatud SKP lõhe prognooside põhjal on Rumeenias 2018. ja 2019. aastal tavapärase majanduslik olukord. Valitsemissektori võla suhe SKPsse on Rumeenias väiksem kui kontrollväärtus 60 %. Määruse (EÜ) nr 1466/97 kohaselt ning stabiilsuse ja kasvu pakti raames ühiselt kokku lepitud eelarvekohanduste maatriksi majanduse üldist olukorda ja võimalikke jätkusuutlikkusega seotud probleeme arvestava nõuete tabeli alusel nõutud minimaalne struktuurne kohandus on nii 2018. kui ka 2019. aastal 0,5 % SKPst.
- (8) Rumeenia struktuurne eelarvepuudujääk suurenes 2016. aastal 2,1 % SKPst ja 2017. aastal 1,2 % SKPst ning oli 2017. aastal 3,3 % SKPst. Minimaalse kohanduse nõuet peaks täiendama püsiv lisakohandus, mida on vaja kumulatiivse kõrvalekalde korrigeerimiseks ja selleks, et Rumeenia asuks pärast 2016. ja 2017. aasta kõrvalekaldeid jälle asjakohast kohandamiskava järgima. Pidades silmas keskpika perioodi eelarve-eesmärgi saavutamiseks vajalikust soovitatud kohandamiskavast toimunud olulise kõrvalekalde suurust, tundub lisakohandus 0,3 % SKPst sobiv ja kiirendab uuesti eelarve-eesmärgi suunas liikuma asumist.
- (9) Nii 2018. kui ka 2019. aastal nõutav struktuurse eelarvepositsiooni paranemine 0,8 % SKPst on kooskõlas valitsemissektori esmaste netokulude nominaalse kasvumääraga, mis 2018. aastal ei ületa 3,3 % ja 2019. aastal 5,1 %.
- (10) Komisjoni 2018. aasta kevadprognoosi kohaselt halveneb struktuurne eelarvepositsioon 2018. aastal veel 0,4 % SKPst ja 2019. aastal 0,4 % SKPst. Selleks et saavutada nii 2018. kui ka 2019. aastal struktuurne paranemine 0,8 % SKPst, on vaja vastu võtta meetmed, mille struktuurne mõju on 2018. aastal kokku 1,2 % SKPst, ja lisa-meetmed, mille mõju on 2019. aastal 1,2 % SKPst võrreldes komisjoni 2018. aasta kevadprognoosi kohase praeguse lähtesenaariumiga.
- (11) Komisjoni 2018. aasta kevadprognoosi kohaselt on valitsemissektori eelarvepuudujääk 2018. aastal 3,4 % SKPst ja 2019. aastal 3,8 % SKPst, mis on suurem kui aluslepingus sätestatud kontrollväärtus 3 % SKPst. Nõutav struktuurne kohandamine tundub ühtlasi olevat sobiv, et tagada, et Rumeenia järgib 2018. ja 2019. aastal kindlalt aluslepingukohast kontrollväärtust, milleks on 3 % SKPst.
- (12) Kuna varasemaid soovitusi korrigeerida oluline kõrvalekalle ja kõrvaldada aluslepingukohase 3 % kontrollväärtuse ületamise oht ei ole täidetud, on vaja kiiresti võtta meetmeid, et muuta Rumeenia eelarvepoliitika taas konservatiivseks.
- (13) Käesolev soovitus on vaja avalikustada.
- (14) Soovitatud eelarve-eesmärkide saavutamiseks on äärmiselt oluline, et Rumeenia võtaks vastu ja rakendaks järjekindlalt vajalikud meetmed ning jälgiks tähelepanelikult jooksvate kulude arengut,

SOOVITAB RUMEENIAL:

- 1) võtta vajalikud meetmed tagamaks, et valitsemissektori esmaste netokulude nominaalne kasvumäär ei ületa 2018. aastal 3,3 % ja 2019. aastal 5,1 %, mis vastab mõlemal aastal aastasele struktuursele kohandusele 0,8 % SKPst, ning asuma seega viima ellu liikmesriigi keskpika perioodi eelarve-eesmärgi täitmiseks nõutavat kohandamiskava.
- 2) kasutada kogu juhuslik kasum puudujäägi vähendamiseks. Eelarve konsolideerimise meetmed peaksid tagama valitsemissektori struktuurse eelarvepositsiooni püsiva paranemise majanduskasvu soodustaval viisil.
- 3) teatada 15. oktoobriks 2018 komisjonile meetmetest, mis ta on võtnud käesoleva soovituse täitmiseks. Aruanne peaks sisaldama piisavalt täpselt kirjeldatud ja usutavalt teatanud meetmeid, nende kõigi mõju eelarvele ning 2018.–2019. aasta ajakohastatud ja üksikasjalikke eelarveprognoose.

Käesolev soovitus on adresseeritud Rumeeniale.

Luxembourg, 22. juuni 2018

Nõukogu nimel

eesistuja

V. GORANOV